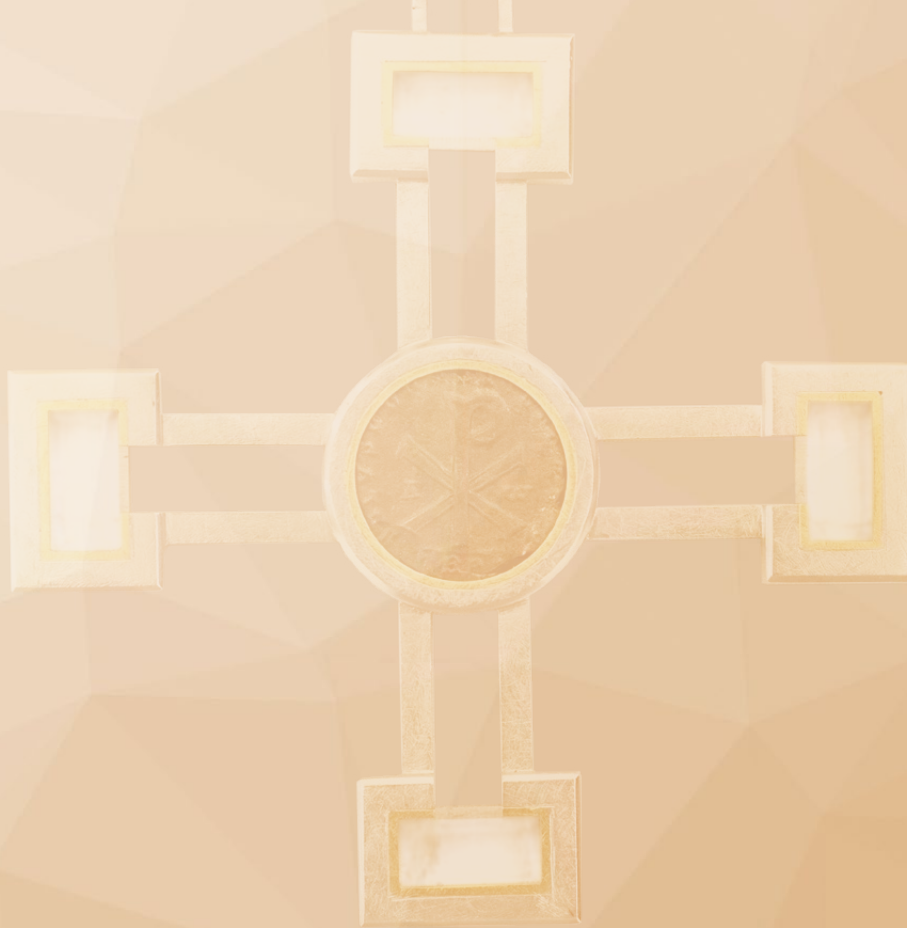

NAWRACAJCIE SIĘ – MYŚLCIE NA NOWO: BLISKIE JEST KRÓLESTWO BOŻE!

List pasterski na Wielki Post 2026
Dra Georga Bätzinga, Biskupa Limburga

Initiativübersetzung in polnischer Sprache

DRODZY BRACIA I SIOSTRY W WIERZE!

Żyjemy w czasach trudnych – co do tego nie ma wątpliwości. Przyzwyczajenia, struktury i konteksty życia, które były nam bliskie i dawały poczucie bezpieczeństwa, dochodzą do swoich granic albo już utraciły swoją kształtującą moc. I nie dotyczy to jedynie niewielkiego wycinka naszego życia – głębokie przemiany obejmują niemal wszystkie jego obszary. Spójność naszego społeczeństwa, oparta przede wszystkim na wzajemnej solidarności, ulega erozji; zarówno ogólna sytuacja polityczna, jak i zaufanie do zdolności sprawczej demokracji parlamentarnej znajdują się w kryzysie; kryzys klimatyczny oraz rosnący wpływ sztucznej inteligencji domagają się czujnej uwagi i zdecydowanych działań; także w życiu Kościoła od dawna obserwujemy więcej zamknięć niż nowych początków. Przyczyny tego stanu rzeczy nie leżą wyłącznie w mało wiarygodnym obrazie, jaki jako Kościół (włączając w to także mnie samego) prezentujemy – sama wiara w Boga od dawna jest poddawana w wątpliwość.

Niektórzy, patrząc na te zjawiska, mówią o przełomie epokowym, mając na myśli wyjątkowość, jakiej próżno szukać w niedawnej przeszłości. Nic więc dziwnego, że wielu ludzi – a wśród nich także wielu wierzących – czuje się zdezorientowanych, niepewnych i obciążonych lękiem o przyszłość. Co zatem robić? Jak dokonać choćby „zwrotu” tam, gdzie jeszcze mamy wpływ na kształtowanie rzeczywistości, skoro to, co dotąd znane, wyraźnie już nie wystarcza i napewniej nie da się po prostu naprawić ani odtworzyć?

GDY COŚ DOBIEGA KOŃCA

Koniec i początek: dla Jezusa moment zakończenia prorockiej działalności Jana Chrzciciela stał się impulsem do własnego wystąpienia i głoszenia Ewangelii. „Odtąd – czytamy w Ewangelii według św. Mateusza (Mt 4,17; por. Mk 1,14–15) – Jezus zaczął głosić: Nawracajcie się, bo bliskie jest królestwo niebieskie”. Na początku Wielkiego Postu ten impuls powraca każdego roku, zapraszając nas, byśmy czterdzieści świętych dni potraktowali jako darowany czas – czas wewnętrznego wzrastania w wierze i ukazania, że dzięki Jezusowi możemy żyć

jako ludzie odkupieni i wyzwoleni. W pierwszym publicznym wystąpieniu Jezusa dostrzegam połączenie dwóch perspektyw, które mogą wskazywać drogę także w kryzysach naszych czasów. Lęk jest złym doradcą, gdy chodzi o zmianę naszych postaw, a tym bardziej stylu życia. Groźby i katastroficzne scenariusze raczej paraliżują ludzi; rzadko prowadzą do rzeczywistego poruszenia. Jezus natomiast odwołuje się do wielkiej, pociągającej wizji: Królestwo Niebieskie jest blisko. Nadchodzi. Wkrótce ludzie zrozumieją, że wraz z Nim już się rozpoczęło – bo Jego nauczanie i Jego obecność podnoszą ludzi z duchowego paraliżu. Dotyka chorych, a oni odzyskują zdrowie. Gromadzi wokół siebie ubogich i zepchniętych na margines, dając im – w imię Boga – nadzieję i ufność. Jezus żyje tym, co głosi – i On sam jest znakiem nadziei, o którym mówi.

Przekładając to na naszą sytuację, oznacza to dla mnie: nie chcę pozwalać, by prorocy nieszczęścia naszych czasów stale kształtowali moje myślenie. Nie chcę uciekać od rzeczywistości, ale chcę świadomie wypatrywać dobrych wiadomości, które budzą uwagę i dodają odwagi, bo rodzi się w nich dobra gleba dzięki tym, którzy odważają się ryzykować. Nie chcę jedynie szukać nadziei – by potem zbyt często boleśnie odczuwać jej brak – chcę sam ją szerzyć, razem z wieloma innymi pełnymi nadziei ludźmi. Chcę trzymać się Jezusa bardzo konkretnie: rozmawiać z Nim w modlitwie i Jego miłość do Boga oraz życzliwość wobec człowieka uczynić miarą własnego życia. Królestwo Niebieskie jest blisko – to jest rdzeń Dobrej Nowiny, którą mamy głosić, idąc śladami Jezusa.

ZMIANA MYŚLENIA JEST SZTUKĄ

Druga perspektywa, pomocna wobec przemian o charakterze epokowym, zawarta jest w wezwaniu do nawrócenia. Greckie słowo „metanoete”, którym Ewangelie oddają nauczanie Jezusa, dopuszcza różne odcienie znaczeniowe: najczęściej tłumaczymy je jako „nawracajcie się i pokutujcie”. Może ono jednak znaczyć także: „zmieńcie sposób myślenia”, „myślcie na nowo”. I to wydaje mi się szczególnie fascynujące. Gdy przyzwyczajenia i modele myślenia dochodzą do kresu, gdy to, co znane, się rozpada i dobiega końca – wtedy: zmieńcie myślenie, myślcie na nowo. Przyznajmy uczciwie: zmiana sposobu myślenia

bywa co najmniej tak trudna, jak zmiana głęboko zakorzenionych nawyków. Pozwolę sobie zapytać: kiedy ostatnio zmieniliście zdanie w ważnej sprawie? Co do tego doprowadziło? W jakiej kwestii przyjęliście inną perspektywę? Kto lub co skłoniło was do refleksji?

W ostatnich miesiącach sam doszedłem do pewnych nowych wniosków, za które jestem wdzięczny innym. Dotyczą one spojrzenia na sytuację wiary i Kościoła, którą często opłakujemy, w sposób inny niż dotąd. Chciałbym krótko wspomnieć o trzech z nich.

1. Teolog Paul Zulehner (*1939) ponownie zwrócił uwagę na konsekwencje epokowej zmiany, jakiej doświadcza wiara i Kościół w środowisku zsekularyzowanym – konsekwencje, których wciąż jeszcze w pełni nie pojmujemy. Jeśli bowiem to prawda, że bycie osobą wierzącą nie jest już kwestią losu, lecz coraz bardziej osobistej decyzji, czy ktoś chce należeć do Kościoła i praktykować wiarę, to nie możemy nadal oceniać współczesnych procesów według miar wczorajszych. Tymczasem często wciąż odnosimy się do ogółu społeczeństwa, gdy mówimy, że „tylko” tyle a tyle procent ludzi w naszym kraju to jeszcze chrześcijanie. Myśleć na nowo oznacza dla mnie w tym kontekście: to, że nie wszyscy w naszym kraju wierzą w Boga, wyznają Jezusa jako Zbawiciela i czują się związani z Kościołem, jest przecież czymś oczywistym. Czy za czasów Jezusa było inaczej? Czyż świadectwa biblijne nie opowiadają o tym, jak łaska Boża działa w nawróceniu poszczególnych osób? Dla mnie każda osoba, która dziś wierzy, jest cudem łaski Boga. Rozejrzyjcie się – Bóg działa swoje cuda pośród nas, bardzo konkretnie.

TAKŻE SEKULARYZACJA MA SWOJE GRANICE

2. Od kilku lat obserwujemy także doświadczenia przeciwstawne wobec postępującej sekularyzacji. Jak relacjonuje mi jeden z proboszczów naszej diecezji, niemal co tydzień zgłaszają się osoby zainteresowane wiarą, pragnące powrócić do Kościoła lub przyjąć wiarę katolicką. Rozmowy z nimi ujawniają różnorodne motywacje i drogi dojścia – i często dodają duszpasterzom prawdziwej otuchy.

Podczas jednego z ostatnich spotkań z młodymi ludźmi zdziwiło mnie, że nie potwierdzili oni moich przypuszczeń, iż wiara i Kościół są dla nich raczej czymś obojętnym lub mało wiarygodnym. W ich środowiskach rówieśniczych i w mediach społecznościowych, które śledzą, otwarcie mówi się o duchowości i osobistej wierze – i uznają to za inspirujące, pomocne w mierzeniu się z licznymi wyzwaniami codzienności. Przypomina mi to słowa kardynała z Marsylii. Od lat we Francji tysiące ludzi przygotowuje się do chrztu w noc paschalną, szukając orientacji i odnajdując ją w wierze Kościoła. A odpowiedzialni za duszpasterstwo do dziś nie potrafią w pełni wyjaśnić, skąd bierze się ten zwrot. Kardynał Jean-Marc Aveline uczciwie przyznaje: „Drzwi Kościoła pozostawiliśmy otwarte, ale wielu weszło przez okno”. Jakże dobrze, że Duch Boży wieje, kędy chce (por. J 3,8). Być może pomaga nam także uczyć się nowego myślenia i nowego widzenia tam, gdzie wiara wzrasta.

KOŚCIÓŁ – MAŁY, MOBILNY I DOSTĘPNY

3. Kościoły i kaplice kształtują krajobraz naszych wsi i miast. Często są zabytkowe i swoją imponującą formą przypominają o znaczeniu wiary oraz osobistym zaangażowaniu wielu pokoleń przed nami. Do uczciwej oceny sytuacji należy jednak również to, że musimy wiele myśleć i decydować o zachowaniu bądź zamknięciu niektórych budynków kościelnych – bo nie potrafimy już wypełnić ich życiem, a koszty utrzymania przerastają wspólnoty parafialne. To bolesne procesy, które także w naszej diecezji są odczuwalne od lat. Niedawno jednak poruszył mnie przykład odwrotny: we frankfurckiej dzielnicy Niederrad, pośrodku nowo powstałego osiedla Lyoner Quartier, ekumenicznie otwarto Tiny Church – mobilny mini-kościół o wymiarach 7 × 2,5 metra. Najmniejszy budynek w tej nowej dzielnicy jest odpowiedzią na pytanie, jak Kościół chce być obecny pośród 7 tysięcy mieszkańców nowoczesnego osiedla o dużej rotacji i licznych jednoosobowych gospodarstwach domowych. Dawniej zbudowano by tu kościół i centrum parafialne. Kilka lat temu mogłem towarzyszyć procesowi rozeznania: odpowiedzialni pytali, jak dotrzeć do ludzi, co będzie odpowiednie. Eksperymentowali: spotkania w wynajętym lokalu, rozmowy i krótkie impulsy przy wejściu do supermarketu, osobista obecność, otwarte zaproszenia bez

ukrytych intencji, nocne spotkanie młodych ludzi w Wigilię przy oświetlonym mini-kościółce. Myślenie na nowo i gromadzenie doświadczeń, jak naprawdę być Kościołem pośród ludzi i w relacji z nimi.

TO, CO Z KRÓLESTWA BOŻEGO JESZCZE SIĘ NIE URZECZYWIŚNIAŁO

„Nawracajcie się, bo bliskie jest Królestwo Niebieskie”. Drodzy Bracia i Siostry, tym wezwaniem Pan pragnie poruszyć nas, byśmy wielką przyszłość Boga z nami i z całym stworzeniem potraktowali jako zachętę. Spójrzmy w naszym życiu osobistym oraz we wspólnej odpowiedzialności za Kościół i społeczeństwo na to wszystko, co z wizji Ewangelii nie zostało jeszcze urzeczywistnione: głębsze zaufanie Bogu, większa sprawiedliwość, prawdziwy pokój i pojednanie, wzajemny szacunek oraz troska o najmniejszych, najsłabszych i ubogich – wszystko to wciąż czeka na wzrost. W tym naprawdę może pomóc ćwiczenie się we wspólnym przyjmowaniu nowych perspektyw, budzenie wrażliwości i podejmowanie nowych myśli. Przed nami sześć tygodni do Wielkanocy – święte dni nawrócenia i pokuty, o których dzisiejsza modlitwa dnia mówi jako o czasie darowanym. Tak, Panie, „udziel nam przez ich obchody łaski, abyśmy postępowali w poznaniu Jezusa Chrystusa i ukazywali moc Jego dzieła odkupienia przez życie płynące z wiary”.

Dla Was i dla wszystkich, którzy są z Wami związani, wypraszam obfite Boże błogosławieństwo w imię + Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Amen.

Limburg, na I Niedzielę Wielkiego Postu 2026

Wasz Biskup

IMPRESSUM

Bistum Limburg

Körperschaft des öffentlichen Rechts (KdöR)

vertreten durch den Generalvikar Dr. Wolfgang Pax

oder die Bischöfliche Bevollmächtigte Prof. Dr. Hildegard Wustmans

Umsatzsteuer-ID: DE 201 066 117

Bischöfliches Ordinariat | Roßmarkt 4 | 65549 Limburg

06431 295-0 | info@bistumlimburg.de | bistumlimburg.de

Kontakt

Katholische Kirche Bistum Limburg

Personalmanagement und -einsatz

Gemeinden von Katholiken anderer Muttersprache

Roßmarkt 4 | 65549 Limburg

06431 295-191 | a.schumann@bistumlimburg.de | bistumlimburg.de

© Bistum Limburg, 2026

KATHOLISCHE
KIRCHE
BISTUM LIMBURG